

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Kaj dela naš parlamet?

Nad teden dni ima naš državni zbor redno zasedanje — za neredno delovanje — in čudno se mora zdeti avstrijskim davkoplačevcem, da se jim ne poroča ničesar o vseh, katerih bi vendar za potrošenih 42.000 gld. na teden, moralo kaj biti. Vesten politikar bi gotovo rad zadovoljil taki radovednosti, a če noče dolgočasiti svojih poslušalcev z neslanimi komedijami Wolfa in tovarišev, lahko napravi kot izvleček iz zborničnih zapiskov dan na dan — prekrižano ničlo. Ni treba, da je človek varčen gospodar, pa se mora vendar čuditi, kam misli avstrijska vlada, da obrestuje take nične akcije z mnogimi tisočaki na dan. Pa to že mora biti pridobitek naše ustave, da ista ne le posluša s svetim strahom klepetanje in obrekovanje „po ljudski volji“ vtihotapljenih zastopnikov a-lá Wolf in Schönerer, nego da se jim prepusti zvišana zbornica, da se smejo dan na dan v njej širokoustiti z doprinešenimi „junaštvi“.

Kaj neradi pozabljajo „bojevniki nemških pravic“, kako zanimivo „žeganje“ so slavili v jeseni; da še enkrat v duhu vse preživé, začeli so vlačiti pred sodnike vse tiste, ki so pretepalce mirili, koje so zbesneli pobijalci potegnili v svojo sredino, in ki so kot miroljubni posredovalci morali poklicati konečno redarstvo, uvidevši, da ne spameti divjo svojat ne prošnja ne žuganje, niti — polivanje z mrzlo vodo. S tem pa so trezni ustavobranitelji storili baje celemu avstrijskemu nemštvu neodpušljivo krivico, kršili so zajamčeno prostost nemškemu državljanom, prostost — mahanja po glavah sodržavljanov Slovanov.

„K čemu nam je še svobodonačelna ustava“ kričijo, „ako se nam prepreči tako nedolžna zabava, k čemu nam je vedna teorija brezsrčnega svraštva do Slovanov, ako pa ne smemo tega

dejansko izvesti, a kje je pa tudi lepša priložnost, nego ravno v parlamentu, kjer je zbran cvet avstrijskega slovanstva. Zato pa, da so se ti nasilni Slovani umikali našim pestem, gorjčam in nožem, ker so se branili medsebojno in nas brezsrčno odstranili, zato pred sodnike z njimi!“

Največ kriv po njihovi sodbi je bivši ministerski vodja Badeni, v drugi vrsti pa vsi njegovi somišljeniki. Natvezali so mu vse paragrafe kazenskih zločinov, in ko bi imela Avstrija le „nemško pravico“, moralo bi se ga najmanj obesiti. Ker pa še nimamo Wolfovega kazenskega zakona, uvidijo sami, da ga bo dovoljeno udrihati le po — kozlovi senci, a to nič ne dé, govoriti in govoriti pa le hočejo, dasi jih nihče ne sluša, a tudi to nič ne dé, vsaj bo razvidno iz stenografskih zapisnikov še v bodočem stoletju, kakšne bebce je imel nemški narod v 19. stoletju za svoje zastopnike.

In s takšnimi komedijami izpolnil se je ves teden parlamentarnega zasedanja ter se še zna nadaljevati. Da bi ne bilo za zamudo dragocenega časa, ki kriči za krvavo potrebnih državnih rešitvah, prepustili bi nemškim srboritežem njih klevetanje, dasi bi bila kaka nacionalna kazina k temu pač bolj primerna — vsaj vemo, da bi bili pri glasovanju žalostno pogoreli, da ni stala desnica brezbrizna napram nakanam. Toda v desnici sedi tudi nekaj političnih netopirjev „nemške katoliške stranke“, ki dasi so svojedobno pomagali krotiti podivjane Wolfce, zahtevali so sedaj, naj se pač preide preko obtožnic na dnevni red, a istočasno naj se izreče obžalovanje nad vsem, kar je Badenijska stranka predlagala za ukrotitev razgrajalcev. S tem pa bi se navedena stranka morala odcepiti od desnice. Res se to sedaj še ni zgodelo, temveč se je prilagodila konečno stališču desnice, a kako dolgo bo trajala ta prisiljena vzajemnost, misliti si je lahko.

Kaj pa vlada, kaj grof Thun? Mirno in brezbrizno posluša nemške izbruhe, kakor bi se šlo za kako „Südmark-podružnico“.

Nikakor pa ni državno stališče tako sijajno, da bi se smel malomarno prepuščati zlati čas hinavski zlorabi takih postopačev, češ, naj se nakričijo, naj si izpraznejo svoj žolč proti državi, njeni ustavi in Slovanom, enkrat se pač naveličajo. Prav nasprotno je res. Naša državna ustava in naprava visi nad globokim brezdomom, in če se pusti s praznim motenjem, ne da bi se ji priskočilo začasno v pomoč, otrpnile ji bodo roke, in med škodoželjnim grohotom sovražnega ji nemštva strmoglavila bo v globino.

Kako to katastrofo preprečiti, pojavljajo se pač raznovrstni osnutki, a volja za dejansko izvršitev še menda spi pod telovnikom grofa Thuna.

Jeden teh glasov govori o razpustitvi državnega zbora ter o vladi z § 14, druga o novih volitvah, zopet druga o novi prisiljeni ustavi in premenjenem volilnem redu, vsled koje pridejo v parlament 404 poslanci, polovica izbranih po deželnih zborih, polovica izvoljena po V. kuriji.

Naj se pa že stori to ali ono, prvo treba je brezobzirne razdružitve v nemškem radikalnem taboru, kateri zastuplja nad leto dni avstrijski napredek, ugled in moralo čuti do prezvišene dinastije.

Današnje razmerje.

Pri sedanjem narodnostnem boju v Avstriji razločujemo štiri večje skupine: Slované, Nemce, Italijane in socialne demokrate. Principijelno, to se pravi v sedanjem času narodno sovražne so si stranke Slovanov, Nemcev in Italijanov ter kot posredovalni člen hočejo se vmes štuliti socialni demokratje.

LISTEK.

Spomin na dr. Vatroslava Obláka.

(Ivan Zupánek.)

Dne 15. aprila minulo je dve leti, kar je umrl mladi učenjak, nepozabni dr. Vatroslav Oblák, docent na vseučilišču v Gradcu. Pogreb je bil 17. aprila v Celju, bil je sijajen in vreden pokojnikovega imena. Zadnjo čast je izkazal svojemu učencu tudi slavni profesor Jagić, ki se je bradko jokal.

Nastopni list bodi ob obletnici njegove smrti mal spominek. List nam kaže veliko rodoljubje dijaka Obláka in je tudi za sedajne čase jako zanimiv. Glasi se pa od besede do besede tako-le:

V Celji 20/X. 85.

Dragi!

Gotovo je Vam že znano, da hočemo skupno vseslovensko dijaško veselico prirediti, ktera naj bo dokaz naše sloge in narodne zavesti. Pri tej veselici naj vsi slov. srednjeolci in tudi visokošolci sodelujejo; vabimo tedaj tudi Vas in pro-

simo, da pristopite našemu kolu in omogočite, da bo veselica sijajna in krasna, primerna navdušenosti slov. mladeži.

Pa dasi naj bode ona velikanska, tako je nam v prvi vrsti samo sredstvo, da se mnogobrojno in — osobito abiturijenti (gym. priprav. in real) in visokošolci — zberemo ter sklenimo sledečo resolucijo do učnega ministra: zbrani sloven. abiturijenti etc. zahtevajo 1. sloven. paralelke na vseh sl. srednjih šolah, 2. slov. juridično stolicu na graškem vseučilišču, 3. da se sl. stenograph. predava na vseh onih slov. zavodih, kjer se nemška.

Kaki realni uspeh bo resol. imela, kaj bomo ž njo dosegli in koliko se bode naše želji ustreglo, tega zdaj ne more nobeden reči; a to je gotovo, da bo ona evidentno dokazala, da to niso zahteve samo naših poslancev, kar nemško-židovski listi vedno v svet trobijo, nego želje in opravičene zahteve celega naroda, tedaj tudi sl. dijaštva, ktero je v tej zadevi vendar kompetentent factor.

Če pa hočemo z to resolucijo res narodu koristiti in kaj doseči, ne pa samo nemškim listom podati gradiva k zasmehovanju, tako je neogibno potreba, da to resol. sklenejo vsi slov. zavodi, dijaki vseh slov. pokrajin. Če bi le enega

zavoda manjkalo bi resolucija ne bila izraz vsega sl. dijaštva in bi ne imela nobenega uspeha.

Prepričani smo radi tega, da tudi koprski dijaki ne bodo hoteli rušiti slov. solidarnosti narodu v škodo in kvar, nego, da bodo tudi oni z vsemi močmi resol. in vseslovensko veselico podpirali.

Ker pa ni možno vseh podrobnosti o veselici, program, kraj, čas etc. pismeno določiti, tako bomo imeli 1. nov. dopoldne v Ljubljani (sv. Petra ulice št. 54) shod ali konferenco, da vse potrebno določimo. Tja pošlje vsak zavod enega zastopnika, a če to ni mogoče, pooblasti kakega drugega zastopnika s svojim zastopom, (n. pr. če g. Koprčanom ne bo mogoče svojega lastnega zastopnika 1. nov. odposlati lahko pooblaste n. pr. tržaškega etc., da jih zastopa). Vsak zastopnik se mora kot tak s tem legitimovati, da predloži 1. nov. sledeč obrazec podpisan od vseh onih sošolcev (dijakov svojega zavoda) kteri se gotovo veselice udeležé „Podpisani obljubijo s svojo častno besedo, da se gotovo skupne (vseslovenske) dijaške veselice, ktera se v počitnicah priredi, udeležé“. Sledé podpisi. — Brez takega pooblastila in legitimacije ne sme nobeden sklepati ali glasovati on se celo ne dopusti k konferenci. Ob enem je

Da se nekoliko razvidi opravičenost baje te ali one stranke, razmotrimo tu glavne cilje Slovanov, Nemcev, Italijanov in posredovalnega člana.

Slovani posedujejo dobro polovico tostranske Avstrije. Od 26 milijonov nas je 14 milijonov. Drugo pride na Nemce in mal kos na romanska plemena. V tem razmerju približno plačujejo Slovani tudi davek, da si se to razmerje — za nas neugodno — nekoliko skrči zaradi germanške in lahonske samogoltnosti, ki izkoriščajo in izsesavajo Slovane kjer in kolikor morejo.

Glavna sreča posameznega človeka in naroda je njega naobrazba in pravosodje, katerih sta deležna v državi, v kateri prebivata. O tem govorniki in to še natančneje dokazovati, bi bilo pač odveč. To načelo obstoji že na tisoče let in ga ne pobijajo niti oni, ki najbolj obsojajo narodnostni boj.

Naobrazba ljudstva je odvisna od načina kako se mu je podaja. Najboljši, najznamenitejši učenjak je večkrat najslabši pedagog. To velja o osebnju, katero poučuje. Še manj vspeha pa ima pouk, če se podaja ljudstvu v jeziku, katerega ne razume. Mi ne mislimo tu toliko na besede, ampak na duha jezika. Kako naj razume trezen, trgovski Anglež vročekrvnega, idejalnega Italijana, ko mu ta razlaga lepoto Dantejevih poezij? In kako je s tem v Avstriji?

Slovana povsod tiščijo v ozadje, posebno pri višjih službah, in ker višji vladajo nižje, tudi pri nižjih. Avstrijsko uradništvo je v dveh tretjinah nemško, ostalo pride na Slovane in Romane v kljub že gori označenemu razmerju. Profesorstvo kot del uradništva je v istem sorazmerju. Tako vidimo v čisto slovenskih krajih, kjer pohajajo šole zvečina Slovani, samo nemške profesorje. Kako naj tak utepa vedo mladini, katere duha ne razume in katera njega ne razume? To je niso več evropske razmere, to je že čisto ogrsko. Tu tedaj je prvi kamen, nad katerim se spodtikamo, in katerega hočemo izrjaviti in odstraniti.

Po državnem proračunu, katerega je pred kratkim finančni minister državnemu zboru predložil, znašajo potrebščine naučnega ministerstva 30.997.160 goldinarjev. Teh plačujejo Slovani vsaj 15.000.000 gld. in zato imajo tako šolstvo, kakršnega bi se znabiti že Mažari sramovali.

Nič boljša ni justica. Kar je oče, to je navadno tudi sin. Oče — Nemeč — uradnik, sin — Nemeč — uradnik. Tako dedujejo drug od drugega čast — in ob jednem lastnost, ki jim pomaga do višje časti — sovraštvo do Slovanov. Vsa sestava in vse določbe justične uprave so, kakor pravi in piše Wolf, „für die Katz“. To je jedino prava označba. Določbe glede sprejema uradnikov v državno službo so uprav patrijarhalna („den Vorzug haben die Söhne von Staatsbeamten“). Tedaj ne osebna kvalifikacija, ampak rojstvo vodi pravosodje. Neverjetno — pa res. Najnovejše kazenskoppravne stvari, pri katerih se gre večinoma za življenje in smrt, pridejo pri

taka garancija tudi potrebna, kajti brez nje bi bila cela veselica iluzorična odvisna od slučaja in dobre volje dijaške!! — Shod mora že 1. nov. biti, da smo že z vsemi pevskimi vajami in z vsemi pripravami do 1. polovice drugega tečaja gotovi, kajti potem je dovolj dela z maturo. — Najvažnejše točke, katere imamo 1. nov. določiti so 1. ves program (pesmi etc. etc.), 2. kraj (najbrž Bled; a opravičenim željam se lahko v tem obziru nekoliko concedira; saj jaz bodem to, če treba, v imenu štajersk. zavodov tirjal), 3. čas veselici, 4. pevovodja, 5. slav. govornik, 6. nominira vsak zavod svojega zastopnika v veseliški odbor (že 1. nov.), 7. se volita predsednik in podpredsed. temu odboru, 8. se določi donek vsakega zavoda etc. etc.

Prosim uredite tedaj naglo vse potrebno, naberite podpise udeležencev in bodite popolnem pripravljeni do 1. nov. ter pošljite svojega odbornika ali pooblastite kakega drugega, s tem da mu dotičen obrazek, seveda podpisanega, pošljete.

Z bratskim pozdravom

Vaš

Vatroslav Oblák
osmošolec.

nas pred porotno sodišče. In kakšna so navodila za sestavo porotniških imenikov. O tem ne bomo mnogo govorili. Osvetlili bomo to stvar s slučajem, ki se je dogodil za časa predzadnjega porotniškega zasedanja v Celji. Obravnava je bila z večine slovenska, ker stranke nemški niso razumele, ko sta že državni pravdnik in zagovornik končala svoje govore, vstane jeden porotnik in prosi, da se mu govori nemško ponové, ker slovenski ne razume. To presega menda že vse meje. In tak, ki ne razume, kaj se je godilo, naj sodi o krivdi ali nekrivdi! Pač prav bi bilo, ko bi se pri nas vporabljalna pravica kot slepa, pa brez ravnovesne tehtnice. — Ne moremo si misliti, da je po drugih krajih Avstrije kaj drugače kakor pri nas, ker veljajo postavbe za vso polovico. — Za tako justico naj Slovani plačujejo 14 milijonov? Ne krajcarja ni vredna!

In proti temu naj se Slovani ne upirajo? Vsak pritisk pa zahteva nasproten pritisk. Tako je prišlo do boja med Slovani in Nemci. Slovani hočemo pravice, Nemci hočejo predpravice. Ta dva pojma sta tako malo združljiva kakor voda in ogenj, zato je boj. Boj proti takim namišljenim predpravicam povsod!

Tretja frakcija je socijalna demokracija. To so osrečevalci ljudstva. V njih govorih, obstoječih iz obrabljenih in naučenih fraz, so v stanu slepiti prosti ljud, ki ne misli daleč pred se, da jih bodo ti osrečili. Ne moremo jim zameriti, če se priklopijo in besno drviyo v boj z onimi in za one, ki jim že tu obetajo nebeško veselje. Kedor pa premisli in malo bolj prevdari vse njih delovanje in govorjenje, pride pravemu na sled.

Od leta 1848., ki je dalo vsem narodom in vsem veram v § 19 jednake pravice, bili so Židje prvi, ki so si v resnici priborili pravice drugih ver. Točka za točko se je v državljanskem zakonu v korist „Čifutom“ uravnala in na tak način je židovstvo postalo najmočnejši faktor v to- in onostranski polovici. Imenovali so židovsko stranko — liberalno. Pregledali so jo in ji začeli kazati hrbet, tako je propadala počasi in oslabela tako, da je pričakovati kmalu nje pogina. Židje so to uvideli in poslali so v boj drugo stranko, to je socijalno demokracijo. Nihče pač ne bo mislil, da je to le slučajno tista stranka, za katero se Čifuti skrivajo, nego stvorjena je od njih. Vsi vodje so ali pravi zreli rojeni Čifuti, ali pa so, kjer se bojijo prehudega nasprotnika, od njih najeti hujskači. Ti so nič manj nevarni sovražniki Slovanstva kakor Nemci, ker so ravno od liberalnih, čifutskih Nemcev podkupljeni.

Ker smo že gori omenili tudi Italijane, še nekaj o teh, ker so najmanjši rod v Avstriji, so pa najbolj predrzni in najbolj nesramni. Kar čejo, dosežejo, in niso nič bolj izbirčni pri sredstvih, kakor iz njih srede izrasli Macchiovelli Nemci, Čifuti, socijalni demokratje, vsi so dobri za zvezo v dosego zatiranja Slovanov. Njih delovanje in njih zgodovina v Avstriji se bere kakor kaka znamenita „chronique scandaleuse“.

In kakšno je stališče vlade proti tem strankam. Čifut ima kar hoče, Nemeč ravno tako in najbolj Italijan. To so pokazali dogodki zadnjih dni v Trstu, kjer je vlada pokazala ne svoje nemohi, nego svojo irredentovsko, protiaavstrijsko politiko. Če pa hoče imeti vlada za to, da se Italijanom in Prusom ne zamere, pogin Avstrije, naj ga pa ima. Nji prav, nam še bolj!

Celjske novice.

(Posojilnica v Celji) ima redni občni zbor v soboto dne 30. t. m. ob dveh popoldne v sejni dvorani v „Narodnem domu“ z običajnim dnevnim redom. Vsi p. n. zadržniki so vljudno vabljeni k temu zborovanju.

(„Celjski Sokol“) priredi svoj prvi letošnji izlet v prijazni Št. Jur n. j. ž. Na ta izlet, ki se bode vršil tekom meseca maja ali začetkom junija, opozarjamo že sedaj vse brate člane in slavno občinstvo, da se na istega pripravi. V Št. Jurji, kjer prirede tamošnji vrli narodnjaki veselico na prostem, izvajali bodo „Sokoli“ različne telovadske vaje, pa tudi druge razveseljujoče igre in zabavne skupine, da bi nam le ne skazil veselja dež, ki se kaj rad pridružuje sokolskim izletom. O podrobnostih spregovorili bodemo, kakor hitro poizvemo natančnejši vsp-

red. Odboru „Sokola“ pa in hrabrim Št. Jurčanom kličemo: Le pogumno na delo, da bode slavnost tem bolj imenitna! Na zdar!

(„Južno-štajarska hranilnica v Celji“) imela je koncem 1897. leta 1.409.143 gld. 27½ kr. hranilnih vlog in posojenega pa na zemljišča in občinam skupaj 1.314.755 gld. 62 kr.; pri drugih denarnih zavodih imela je naloženega ter nakupljenih vrednotnih listin skupaj 129.799 gld. 36 kr. Rezervnega zaklada pa ima po preteku devetega poslovnega leta vže 59.194 gld. 76 kr. t. j. 420% vseh hranilnih vlog. Ker se je naložil vlagateljem pri hranilnicah novi 1½% rentni davek od obresti hranilnih vlog, sklenil je občni zbor „Južno-štajarske hranilnice“, da bode ta davek hranilnica sama prostovoljno plačala in ga ne bode odtegovala vlagateljem, ampak obrestovala in izplačevala hranilne uloge ravno tako, kakor dosedaj še tudi v prihodnje s 4% na leto in pripisovala obresti poluletno h kapitalu. Z ozirom na to, da se uloge naložene v „Južno-štajarsko hranilnico“ le proti pupilarnej varnosti izposojujejo in da jamči za varnost vlog in njih obrestovanje 5 sodnijskih okrajev in pa celi rezervni zaklad našega zavoda, moramo reči, da je 4% obrestovanje skoraj da najvišji odstotni stavek za gotovino, katero se plodonosno in popolnoma varno more naložiti in upamo, da bodo stranke radi tega skazovale „Južno-štajarski hranilnici“ v Celji še tudi v nadalje isto naklonjenost in zaupanje kot do sedaj!

(„Delavsko podporno društvo v Celji“) je izvolilo v nedeljo 24. t. m. na svojem ustanovnem shodu, kateri se je vršil v prostorih „Narodnega doma“, sledeči odbor: Predsednikom g. Rebek Ivan, ključavničarski mojster in hišni posestnik v Celji, podpredsednikom č. g. Krančič Ivan, mestni kaplan v Celji, tajnikom g. Zabukošek Miha, diurnist v c. kr. cinkarni v Celji, blagajnikom g. Omladič Jakob, trgovec in hišni posestnik v Gaberjih pri Celji, odbornikom g. dr. Dečko Ivan, odvetnik v Celji, g. Ocvirk Jakob, kamnosek v Celji, g. Leon Josip, krojač v Celji, g. Stojan Martin, mizar na Teharjih pri Celji in g. Lipošek Franc, veleposesnik v Medlenu pri Celji. Obširneje poročilo o društvu objavimo prihodnjič.

(Tobakarna) v Celji na Glavnem trgu odda se tekmovalnim potom v najem dne 24. maja 1898 ob 10. uri predpoludne pri okrajnem finančnemu ravnateljstvu v Mariboru.

(„Od kedaj se godi Nemcem krivica“?) Zastopnik Wolfove podružnice v Celji in profesor — menda tudi starih klasikov in zgodovine na dunajskem gimnaziju — posl. Pommer, opisal je nedavno v državnem zboru grozno solzno zgodovino življenja in trpljenja Nemcev v Avstriji. Prekoval je, da že gleda v duhu, kako nastopa v Avstriji vlada Slovanov v znamenju golih sabelj, a tega se Nemcem ni treba plašiti, dodal je, ker je že izrekel za njih tolažbo velik Grk Homer — ko je menda gledal nekaj tisoč let pred Kristusovim rojstvom nemške muke v Avstriji!! — ta grški učenjak tedaj navdušil je Nemce z izrekom: „Prišel bo dan, dan našega odrešenja, dan maščevanja, dan vstajanja Nemcev v Avstriji.“ (Plosk na levici.) Tako se glasi zapisnik zgodovinskega govora dunajskega profesorja doslovno. Da je pa taki Pavlihovali godlji ploskala levica, moral je biti na isti pač k večemu mariborski „Francelj“, kajti več tako prosvetljenih zastopnikov nemški narod menda vendar ne zmore, katerim bi bilo znano, da je bil starogrški Homer — „nemški nacionalec“, ki se je v rešilnih nazorih povsem strinjal z Wolfom in Pommerjem; ne bo se čuditi, ako se oglasi za profesorjem kakšen socijalno-demokrat, češ, Homer je bil „mednarodni“ zapriseženec na „rudeči prapor.“ Sploh pa ima ta celjski poslanec nekako „profesorsko raztrešenost“, da kaj rad zaide v kamenito dobo, ali pa plane na dan s kako rešilno idejo, ko je ista že davno rešena. Tako si je hotel pridobiti posebno hvalodolžnost svojih zastopanih okrajev ter interpeliral vlado v drž. zboru z bok naših vojakov na Kreti — drugi dan, odkar smo imeli mi svoje vojake že v Celji. IPri navadnih ljudeh imenujejo tako smolo javno blamažo, pri celjskem poslancu pa se to opravičuje — z „profesorsko raztrešenostjo.“

Vrnitev našega bataljona s Krete.

Po dolgem premišljevanji odločila se je diplomacija velemodne avstrijske zunanje politike, da odpokliče svoje čete iz evropskega koncerta — s Krete.

Kakor blisk razširila se je po krečanskem otoku vest, da odidejo „boni internationali Austriachi“ — v domovino — v svojo Avstrijo, kjer že nad eno leto vzdihujejo po njih osamele žene, otroci, starši in sorodniki. Saj je bilo tako mnogo naših Slovencev doli na Kreti, ki so bili kot nadomestni rezervisti poklicani v dejansko službo, in ki so ostavili v domovini marsikje v bedi drage svojce. Mnogo je bilo i takih, ki so morali zaradi Krete že četrto leto služiti, kojim bi sicer že pred več kot pol letom bilo zasijalo zlato solnce civilne svobode. Tema dvema kategorijama bila je novica o vrnitvi v domovino sladka, kakor bi bilo nedolžnemu jetniku presladko oznanilo, da je izpuščen iz ječe, da je prost in svoboden. — Tretji kategoriji — to je tistim, ki še niso dovršili triletne dejanske službe, pa je bila ta vest istotako dobro došla, kajti rešeni so neznansko tropične vročine in odšli bodo v milo podnebje drage jim Avstrije.

Razven enega tovariša, čegar telesni ostanki počivajo na mejnarodnem pokopališču v Sudi, vrnili so se vsi dokaj zdravi in veseli; seveda se je marsikteri nalezal hudega protina in mrzlice, pa v prvem hipu splošnega veselja pozabljeno je vse, le da se zopet povrnejo v domovino. Dal Bog, da bi ne bilo zlih posledic!

Kako priljubljeni so bili naši fantje na Kreti, kaže razven tisoč mnogovrstnih dokazov najbolj sijajno prekrasni govor, ki ga je govoril predstojnik mesta Kaneje našim vojakom v slovo. Govor je bil francosk in slove v slovenskem prevodu blizu takole:

„Zastop kanejskega mesta gospodom avstrijskim častnikom in vojakom!

Nepopisno nas gane današnja scenerija, ki pomenja konec vašega bivanja na Kreti. Podajemo vam roke in kličemo vam: z Bogom! Naša srca so otožna in s solzami napolnjene naše oči. Ločimo se kot dva prijatelja, mej kterima ni bilo nobenega predmeta k nespornostim. Taki občutki izvirajo le iz src dveh sosedov, ki sta imela nalog in željo, svoje pravo drug pred drugim spoštovati. Vaša imena ostanejo z zlatimi črkami zapisana v našem spominu. Mi zadostimo gostoljubnosti z največjo prisrčnostjo in prosimo, da ohranite to v blagem spominu. Ravno tako vas prosimo, da nam odpustite morebitne nevedé storjene prestopke od naše strani. Mi upamo, da vam bivanje na našem otoku, ki je povzdignil in povečal vašo vojaško slavo, ostane v trajnem in prijaznem spominu. Odobravaje divimo se vašemu vojaškemu duhu in kličemo vam: z Bogom!“

S temi zlatimi besedami povedano je pač toliko, da bi bil tudi najlepši popis odveč. — Ko so na to naši vojaki zapuščali mesto, obsipali so jih prebivalci s šopki in cvetjem, starčki, ženske in otroci pa so na glas ihteli. Velikanske, umetno sestavljene šopke darovali so jim v spomin, kterim šopkom so se pri prihodu v Pulj kar divili puljski meščani.

Avstrijska zastava v Sudi se je kratko pred odhodom snela s trdnjave. Na morskobrežje prišle so k slovesu vse mejnarodne, to je: ruske, angleške, francoske in italijanske čete ter ogromno število turškega in grškega prebivalstva. Dne 12. aprila ob 6. uri zvečer odplul je velikanski Lloydov parnik, „Aurora“ iz Suda-luke. Glasni hurá-klici in mahanje z robci spremljalo je kot zadnji pozdrav naše fante, dokler jih daljina ni skrila očem vrlih Krečanov.

Vojni ladiji „Wien“ in „Magnet“ spremljali sta „Auroro“ do puljskega pristanišča, kamor so dospeli dne 16. aprila ob 8. uri zjutraj. Strel z vojnih ladij pozdravljalo je prihod „Aurore“. Na obrežji bilo je vse živo vojaštva in drugega občinstva. K sprejemu 2. bataljona došel je na najvišje povelje vojni minister pl. Krieghammer sam, nadalje tudi poveljnik 3. voja, fmlt. vitez Succovaty z Gradca in fmlt. Höchsmann iz Ljubljane. Pričakovali so bataljon vsi častniki cele puljske garnizije, puljski župan z mestnim za-

stopom, ena častna stotnija v paradi z zastavo in dve vojaški godbi. Ko se je ladija bližala obrežji, zasvirala je godba avstrijsko himno in na to Radeckega koračnico. Naši vojaki stali so na krovu ladije v dveh nepregledno dolgih vrstah. Vsi so bili lepo snažni, obriti in so prav dobro izgledali. Prvi je izstopil iz ladije polkovnik Guzek kot poveljnik bataljona ter javil vojnemu ministru svoj in bataljonov prihod. Nato so se izkrcali vsi častniki in moštvo. Vzprejem na obrežji bil je velezanimiv in videli so se jako ginljivi prizori. Obitelji častnikov in podčastnikov pozdravljale so oduševljeno in s solznimi očmi soproge in očete, znanci stare znance in vojaki svoje stanovske tovariše. — Potem se je celi bataljon postavil na obrežji v dolgo vrsto, in vojni minister je korakoma prehodil celo front ter se zadovoljno izrazil o dobrem stanju vojakov. Z godbo in zastavo na čelu odkorakal je bataljon v spremstvu častne stotnije na dvor vojašnice, kjer je godba zasvirala k molitvi in je polkovnik Sluka z vzvišenimi besedami pozdravil svoje vojake, jim prijavil Najvišjo pohvalo za njih moštvo, čez vse vrlo vedenje na Kreti ter jih pozval na trikratni „hurá“, kteremu pozivu so se vojaki navdušeno odzvali. . . .

Naše poročilce je pri koncu. Omeniti je le še, da se je drugi dan nad dve sto rezervistov odpeljalo na trajni dopust k težko jih pričakujočim svojcem.

Bodi s temi vrsticami i v naši „Domovini“ postavljen skromen spomenik našim vrlim slovenskim fantom, kterim bo mično, četudi težavno enoletno bivanje na turški Kreti pač ostalo v neminljivem spominu. Povečali so čast ljubljene Avstrije, proslavili pa tudi svoja slovenska imena. Še poznim vnukom bodo na stare dni pripovedovali resnične bajke o „deveti deželi“ — tam daleč za širnim morjem.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške premembe.) V stalen pokoj stopil je č. g. Valentin Par, župnik v Gotovljah pri Žalci. — Razpisani sta župniji Sv. Križ nad Mariborom do 29. a Gotovlje do 31. maja t. l.

(Učiteljske premembe.) Učitelj v Lembahu pri Mariboru postal je ondotni podučitelj gosp. Anton Godec; za podučitelja v Poličane pride g. Josip Koklj. podučitelj v Kapeli pri Radgoni. Podučevanje ženskih ročnih del prevzeli sta enaki učiteljici razven dosedanjih služeb in sicer Julija Klemenčič razven poduka na Teharji in pri Sv. Lovrencu tudi v Blagovni, a Josipina Pavlič razven Gornjegagrada in Bočne še tudi v Št. Martinu.

(Okrajni glavar ptujski) vitez Alfonz Scherer zapustil je Ptuj ter odišel na neko vzvišeno mesto k namestništvu v Gradec. Na njegovo mesto pride baron pl. Apfaltrern, sedajni okr. glavar v Feldbachu. Prememba je pač menda le v toliko, da dobi ptujsko glavarstvo mesto viteza barona, sicer pa se brže ni treba se-sebno veseliti, ker resno dvomimo, da bi baron Apfaltrern znal, ozir hotel znati slovensko. Do te jednakopravnosti še menda Slovenci v sedajnem stoletju nikakor ne smejo priti.

(Pri Sv. Krištofu pri Laškem) zgorela je dne 8. t. m. posestniku Karolu Kovaču hiša z vsem, kar je bilo v njej. Zažgal je njegov otrok igranje se z užigalicami. Škode je nad 400 gld.

(Krajni šolski svet v Novicerkvi) je v svoji seji dne 24. malega travna 1898 sklenil v spomin petdesetletnega vladanja presvitlega cesarja Fran Josipa I. zidati novo šolsko poslopje. Posnemanja vredno!

(Klub savinjskih kolesarjev) ima v nedeljo dne 8. majnika t. l. ob 4. uri popoldne v gostilni g. Sadnika pri Savinjskem mostu svoj osnovni občni zbor s sledečim vzporedom: 1. pozdrav; 2. prečitanje sprejetih klubnih pravil; 3. vsprejemanje udov; 4. volitev odbora; 5. določitev letnega doneska udov; 6. določitev stroškov za klubove potrebe; 7. slučajni nasveti. K obilni vdeležbi vabi savinjske kolesarje tačasni osnovalni odbor.

(Pri Sv. Juriju ob Taboru) se bo ustanovila živinska in mlekarška zadruga. Prvi zbor, pri katerem se bo volil odbor, bo 1. maja t. l. popoldne ob treh v šolskih prostorih. Govorila bodeta g. dr. Iv. Dečko iz Celja in g. Ivan Kač

iz Žalca. Vse gospodarje iz domače in iz sosednjih občin vlijudno vabi osnovalni odbor.

(Slov. pevsko društvo „Vranska Vila“ na Vranskem) priredi dne 1. maja t. l. pomladni koncert v brodeškem hrastovji tik državne ceste. Sodelovala bode domača godba. Vstopnina za osebo 20 kr. — V slučaju slabega vremena vrši se koncert dne 8. maja t. l. po istem vzporedju. Posebna vabila se ne razpošiljajo. K mnogobrojni vdeležbi vabi najvlijudneje odbor.

(Iz Mozirja.) V nedeljo dne 1. maja t. l. po večernicah se bode v Libiji pri Usarju kazalo, kako se prirejajo in cepijo trte amerikanke. Ker je stvar velike važnosti za prenovljenje naših oslabeledih vinogradov, zato se vabijo vsi, ki se za to zanimajo, da se shoda udeležijo.

(Iz Mozirja.) „Gospodarska zadruga za lesno trgovino“ v Mozirji ustanovila se je preteklo nedeljo dne 23. t. m. Podpisalo se je takoj okoli 2000 deležev. Ta zadruga je za celo Savinjsko dolino tolikega pomena, da jo moramo imenovati rešiteljico gospodarskega propada cele doline, če bode le količkaj previdno in modro delovala, kar upamo popolnoma po pregledu vseh razmer in moči, ki bodo sodelovale. Lesna trgovina zadnja leta sila nazaduje in to radi tega, ker ni nobene organizacije med splavarji, in ti drug drugega pobijajo pri kupčiji z nepotrebno in silno konkurenco. Savinjski les je iskan na svetovnih trgoviščih v Oršovi, Ruščuku, Belemgradu i. dr., le treba, da se vsi naši splavarji in lesotržci združijo in omogočijo to, kar posameznik nezmore. O lesni trgovini in zadrugi spregovorimo obširneje še enkrat v gospodarskem delu.

(Šoštanj.) V kljub vsestranskim zaprekam ustanovilo se je v nedeljo konzumno društvo za Šoštanj in okolico s sedežem v Šoštanji. Da je vendar do tega prišlo, je zasluga le nekaterih tukajšnjih narodno požrtovalnih rodoljubov. Občni zbor bil je čez vse dobro obiskan, in ravno pri temu, pokazalo se je, kako potrebni smo že davno bili tega društva. Celo neizobražen kmet vskliknil je, sedaj bomo vendar lahko pri naših blago kupovali. Nikakor ni hotelo biti konec debat. — Volitev nam daje jako povoljen vspeh, in to nam je porok, da društvo obstoji na zdravi podlagi.

(Posnemanja vredno.) Slovenske pečate so si naročile ter začele že tudi slovensko uradovati naslednje občine: tržka občina Studence, Modraže in Hrastovec. Da bi to storile tudi druge občine, tako da bi na slovenskem Spodnjem Štajerskem ne imeli nobene občine, ki nemško uraduje.

(Posojilnica v Trbovljah) imela je l. 1897. za 822 gld. deležev; hranilnih vlog 77.631 gld. 92 kr.; posodila pa je 42.133 gld. 72½ kr.; rezervni zaklad znaša že 1338 gld. 14 kr.; čisti dobiček pa 938 gld. 64 kr.; celi promet v lanskem letu pa je znašal 101.911 gld. 46 kr.

(Nov zvon) dobila je cerkev sv. Urha pri Pišecah, kojega bodo slovesno potegnili v zvonik pred deseto mašo v nedeljo dne 1. maja.

(Gozdni požar.) Blizu Slatine gorél je dne 7. t. m. gozd ondotnemu posestniku Jan. Stoinščeggu. Zažgal je iz maščevanja njegov bivši hlapec Franc Čonček iz Tržišča.

(Iz Prihove) pritožuje se nam narodnjak, da ima občina Grušovje tako slabo občinsko cesto iz Keržajnc do župnijske cerkve, da ni možno niti z jednim konjem se srečno pripeljati v Prihovo. Isti grozi po pravici, da se bo treba pritožiti na okr. glavarstvo, ako se dotični občinski odbor ne gane.

(Rešilno talijo) v znesku 26 gld. 25 kr. pripoznalo je namestništvo kmetskemu sinu Martinu Trop z Ormožu, ker je rešil smrti zadrževanja nekega kopalca vodnjakov imenom Budija.

(Občno bojno društvo v Ptuj) pokrovitelj prevzvišeni knezoškof dr. Mihalj Napotnik — imelo je v pretečenem društvenem letu dohodkov 674 gld. 15 kr., stroškov 359 gld. 84 kr., prebitka torej 314 gld. 31 kr. Prebitok iz leta 1896 719 gld. 49 kr., vrednost inventarja 192 gld. 60 kr., znaša premoženje koncem leta 1897 1226 gld. 40 kr.

(Učiteljsko društvo za orm. okraj) priredi dne 5. maja t. l. izlet k Svetinjam blizu Jeruza-

lema, kjer bude zborovanje, skupni obed in običajna neprisliljena zabava. Podporniki in prijatelji društva se vabijo k vdeležbi.

(Himen.) Poročil se je dne 27. t. m. pri Sv. Marjeti na Pesnici gospod učitelj ormoški Domicijan Serajnik ml. s gospodično Roziko Spritzei, učiteljico ročnih del v Središči, hčerko iz narodne obitelji v Jarenini.

(Požar.) Dne 22. t. m. zgorela je v Partinu pri Št. Lenartu v Slov. gor. viničarija nadučiteljeve vdove Amalije Reich. Viničarjeve otroke rešili so v skrajnem trenutku iz plamena jako nevarno opekle. Razven pohištva zgorela je krava in vse svinje.

(Sv. Anton v Slov. gor.) Prvi letošnji grozd smo videli 23. t. m. — Nekaj dni smo imeli hud veter, potem deževje ali sedaj je najlepše vreme za krasno cvetoča drevesa. Upanje imamo, upanje!

(Pri Sv. Antonu v Slov. gor.) ne morejo biti probujeni narodnjaki nikakor zadovoljni s svojim županom, pod kojim nemškutarstvo vedno bolj bujno poganja. Isto blišči se na kažipotih in drugih od občine vzdržanih napisih, nemškutarstvo goji pa župan najhujše v svoji gostilni, koje morajo hoditi tja poslušati iz službenih ozirav ali tudi iz — navade slovenski občani. Morda bi se mu pa vendar dalo stopiti na košati nemški rep s tem, da ga zavedni Slovenci jednostavno zapusté ali pa primorajo, da bo posloval ter z gosti občeval le slovenski. Poskusite, bomo videli, kdo se bo prvi udal.

(Toča) vsula se je dne 23. t. m. po Slov. goricah okolo Vurberka do Radgone ter napravila znatno škodo po polju in na trti ter drevju. Rano je začela!

(Nemška logika — kdo jo ume?) Mari-borski nemški listič pripoveduje ves zdvojen med zmerjanjem vsega, kar je slovensko, kako dobivajo mestni obrtniki samoslovenske plačilne naloge. Takega dobila je tudi neka stranka iz Kranjske, ki skoraj nič nemškega ne zna, a je prišla s slovenskim dopisom k nekemu Nemcu, da ji ga raztolmači nemško, ker slovenskega ne ume. Taka logika kaže naravnost opasnost pri nemških možganih. Slovenska stranka, ki ne zna nemško, najme si za slovensko pisanje nemškega tolmača. Jako sumimo, — ako ni „tetka“ iz trte izvila, — da je bila ona stranka sploh iz rodú, ki ne govori, nego — riga.

(Duhovitost pruskih odvetnikov na slov. Štajerju.) V Mariboru živi se s sesanjem slovenskih kmetov nek odvetnik imenom dr. Haas. Ta možicelj domislil si je one dni jako „duhovito“ reFlamo, vredno nemškonacijalnega jurista. Vložil je nedavno sodišču slovensko zatožnico s hinavskim preračunkom, češ, nekje zaslovim. In res! Takoj tretji dan besneli so nemški listi, vpili in sodili, kakšne smrti naj pogine „izdajica svojih bratov“. Mi smo poznali ta „markiran alarm“, ter lahko v naprej rekli, kako bo dalni razvitek. Reklama je vspela; med Slovenci seveda ni tako nedolžnih glupcev, da bi bili zato najmanj verovali pruskemu zabavljivcu, pač pa je znano, koliko „revnih v duhu“ broji naše nemškutarstvo, ki se divi nad tako prismojenim izzivanjem — in takšna je bila nakana tega zagrizenca. Znano je namreč, da dopisujejo ogrska sodišča tostranskim strankam le v mažarščini; da se slavni Haas znese nad „ogrsko krono“ (!) — take domišljije o sebi imela je žaba na travniku — pisal je ogrskemu sodišču slovenski. To svojo duhovitost obesil je v nemških listih kot drugo reklamo, češ, storil sem to pa le, da razjarim Slovence, ako jim pokazem, da rabi doktor Haas jezik tistih Slovencev, ki ga živijo, sicer le zato, — da se tuja sodišča ne sporazumejo. Ako misli revše s tem res nas izzivati ter bloditi o „manjvrednosti“ Slovencev, poskusi naj svojo uradno nemščino v — Honolulu. S svojim „duhobolnim“ dovtipom pa je prepričal le Mažare, da se v Štajarski smatra slovenščina za posredovalni jezik z tujci, za kar nemščina „šepa“.

(V spomin na bosansko vojno.) V Gradcu osnoval se je odsek, koji bo proslavljajal 20 letnico vojne v Bosni in Hercegovini ter nameruje postaviti v Gradcu spomenik štajarskim vojakom, ki so padli v bitki leta 1878.

(Odbor slov. akad. teh. društva „Triglav“ v Gradcu) za letni tečaj se je sestavil takole: Predsednik: med. Jernej Pikel. Podpredsednik: med. Pavel Kanc. Tajnik: phil. Evgenij Jarc. Blagajnik: med. Gvidon Pregl. Knjižničar: phil. Janko Koštial. Gospodar: iur. Ivan Vuk. Odbornestnik: med. Alfonz Serjun.

Druge slovenske novice.

(Osebnost vest.) Gimnazijskim učiteljem za Novomesto imenovan je g. dr. Josip Pipenbacher, suplent na ljubljanskem nižjem gimnaziju.

(Imenovanje) G. Jos. Lavrenčič, učitelj na državni deški ljudski šoli v Trstu imenovan je okr. šolskim nadzornikom za tržaško okolico.

(Ljubljanska mestna hranilnica) imela je lani izkazati vsega denarnega prometa 9.667.115 gl. 21 kr., zaznamovati ga pa ima letos že 12.791.014 gl. 37½ kr.; torej za 3.123.899 gl. 16½ kr. več nego prejšnje leto.

(Prešernov spomenik) postavijo v Ljubljani leta 1900 ob 100letnici rojstva pesnika prvaka. Združilo se je več dičnih slovenskih pisateljev in rodoljubov, ki izdajo v kratkem oklic za radodarne prispevke v to svrhu.

(Gospodinjke šole večerni tečaji v Ljubljani) broje nad 30 učenk. Pouk prične se s šolskim letom 1898/99 meseca oktobra.

(Naprava mehaničnih delavnic.) Železniško ministerstvo je odredilo predpriprave za zgradbo imenovanih delavnic v Ljubljani. Pogoji so zdaj dani vsi za to napravo.

(Olepšava ljubljanskega mesta.) Tekom te pomladi preuredili bodo v Ljubljani v središču mesta takozvano „Zvezdo“; pri „Narodnem domu“ je zgrajen nov park, in na Poljanskem trgu zgradil je mestni vrtnar otročje igrališče v novo za to prirejenem parku. V kratkem prenovili bodo tudi znani Tivolski grad in sprehajališča, v mestni hiši pa bo prihodnji teden dovršeno prenovljenje mestne dvorane, kjer se bodo odslej vršile zopet občinskega sveta seje. Za časa nemškega mestnega zbora se v Ljubljani niti jeden kostanj ni usadil. Kdor Ljubljano pozna izza zadnjih 25 let, ta mora objektivno prisoditi umno gospodarstvo in delavnost narodnemu obč. svetu, nasproti pa potrditi da je ljubljanskih Nemcev poln — samo jezik!

(Nanagloma umrl) je preteklo soboto v frančiškanski cerkvi v Ljubljani bivši strežaj pok. škofa dr. Pogačarja.

(Slovensko gledališče v Ljubljani.) Prostor deželnega gledališča v Ljubljani bodo v prihodnji sezoni električno razsvetljeni. Nepeljava toka izvršila se bo de tekom tega poletja. Tudi v novo vladno poslopje napeljala se bo elektrika.

(Nosimo denar v domače zavode!) Mi Slovenci sami sebe kaj malo spoštujemo: naša narodna zavest ni včasih niti piškavega oreha vredna. V Ljubljani obstoji star zavod — „Kranjska šparkasa“, ki je v rokah najbolj zagrizenih Nemcev in nemškutarjev. A mesto da bi ji Slovenci sedaj hrbet obrnili, pobrali svoj denar iz nje in ga naložili v narodnih hranilnicah, ta nemšk zavod še vedno podpirajo slovenski ljudje. To je sramota za slovenski narod!

(Zgradba poslopja državne višje gimnazije v Ljubljani) se prične začetkom maja meseca t. l. Dela za kopanje temelja in zidarska dela so že razpisana.

(Umrla je) dne 21. t. m. v Spodnji Šiški gospa Ana Knez, mati veletržca Ivana Knez ter tašča notarja dr. Gogala, predsednika notarske zbornice. N. v m. p.

(Zgradba lokalne železnice Ljubljana-Vrhnika) prične se prihodnji mesec in je isto prevzela tvrdka Fil. Supančič v Ljubljani.

(Razširjenje župne cerkve) V Št. Vidu nad Ljubljano razširili bodo letos ondotno župno cerkev, ki je postala za župnijo pretesna.

(V Vodica) v kamniškem okraju zgradili so s pomočjo državne podpore novo župno cerkev.

(Važno za vinogradnike) pri odmerjenji osebne davka je to, da je finančno ministerstvo na interpelacijo poslanca V. Pfeiferja odredilo, da se morajo stroški za nove vinograde, ki so kakor znano kaj ogromni, v poštev jemati, t. j. odšteti od dohodkov plačevalcev osebne dohodninskega davka. To je posebno važno na Kranjskem, kjer so se davčne gosposke branile, to storiti.

(V Kostanjevici) je g. učitelj L. Potrebin izuril mestne godce tako izborno, da bodo že javno nastopili. Ondi zboruje v četrtek, 5. maja krško „Pedagogičsko društvo“.

(Državno podporo) v znesku 150 gl. in 1000 gl. brezobrestnega posojila dovolilo je poljedelsko ministerstvo „Prvi Vipavski sadjarski zadrugi na Slapu“.

(Posojilnica za Ilir. Bistriški okraj v Trnovem) je imela v pretečenem letu 102.235 gl. 38 kr. prometa. Čisti dobiček pa je znašal 885 gl. 95 kr.

(V Porečah ob Vrbskem jezeru) umrl je dne 21. t. m. vpokojeni župnik vč. g. Gregor Stosier v starosti 88. let. N. p. v m.

(Novo pošto) otvorili so v Katinari pri Trstu, ki je v poštni zvezi z Trstom.

(Izgređi v Trstu) imeli so razven popolne zmage lahonskega židovstva še tudi te nasledke, da je zavladovalo zoper vestno nastopajoče redarje slovenske narodnosti hujskanje in sovraštvo. Tako sta baje takoj po izgređih izgubila svoji službi državna redarja Vanič in Kramar.

(Na Primorskem) postopajo okrajna glavarstva brezobzirno napram Slovanom. Na slovenske vloge odgovarjajo trmasto le italijanski ali nemški. Da, puljski okrajni glavar bil je tako drzen, da je odgovoril v neki zadevi hrvatski čitalnici z italijanskim dopisom. Ko sta se te dni poslanca Spinčič in Laginja zbok tega v državnem zboru pritožila, odgovoril je grof Thun, da so to le „slučajne zmote“, sicer ni slišati, da bi se kršila jezikovna ravnopravnost. Z mnogoštevilnimi pismenimi dokazi, pa bodeta ta dva poslanca v kratkem vladi dokazala, da se go-dijo take „slučajne pomote“ na Primorskem (seveda tudi po drugih slovenskih deželah) redno in le z malimi izjemami v enakopravnem smislu.

(Obrtno gibanje v Gorici) Skokoma rekli bi, napredovala je Gorica v jednom letu gledé narodne organizacije. Goriški Slovenci so faktor, s kojim ima resno računati celo poitalijančeno Primorje. Narodna žilavost, radikalnost in doslednost naših goriških bratov naj bi nam bila v vzgled! Tem krepostim Goričanov posrečilo se je sedaj dobiti tudi trgovino z železjem. Vrh tega naseli se v Gorici slovenski drogerist in puškar. Tako ima goriško slovenstvo sedaj trgovine in obrti iz vseh strok v svojih rokah. In pri hvalevredni zavednosti ondotnih rojakov ni jim treba niti mnogo govoriti ni pisati o podpiranju le slovenskih tvrdk, ker čuti vsak Slovenec to dolžnost iz naravnega nagona. Mi pa še bodemo dokaj časa bobnali ob ploščo z napisom „Svoji k svojim“, hodili pa k sovražnim nam nasprotnikom. Naša ušesa so menda premalo „muzikalična“ za take glase.

(Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) priredi dne 5. majnika t. l. svoj II. redni občni zbor v tem tečaju. Vzpored: 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva „Triglav“. 3. Poročilo odborovo. 4. Poročilo „kluba slovenskih tehnikov“. 5. Slučajnosti. Lokal: Kastnerjeva restavracija „Zum Magistrat“ I, Lichtentfelsgasse. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

(Klub slovenskih tehnikov na Dunaji) si je izvolil pri seji dne 23. t. m. sledeči odbor: mech. Rudolf Schweitzer predsednik, ing. Viktor Skaberné podpredsednik, ing. Janko Krsnik tajnik, chem. Jakob Turk blagajnik, mech. Ernst Lavrenčič knjižničar in gospodar.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor.) Predolgo pripravljala se je nemška obstrukcija in kar je z njo v tajni zvezi za obtožbo bivšega ministerskega predsednika Badenija. Ogenj in žveplo bljevali so strastni govorniki, ne da bi jih bila desnica najmanj motila. Ko pa se je oglasil zadnji dan pred glasovanjem o zatožbi poslanec Kramar za stvarni odgovor v imenu desnice, vprizorili so nemški siloviteži tako divji krik z zasramovanjem slovenskih poslancev, kakšnih ni smo vajeni slišati niti na — socijaldemokratiških shodih. Sploh pa moramo obsojati, da je bilo vedenje slovenske desnice proti nemški nakani vse preveč zaspano, kajti, ko je prišlo dne 26. t. m. h glasovanju po imenih, naj se odda obtožba ministerstva presojevalnemu odseku, manjkalo je mnogo slovenskih

poslancev, „Katoliška ljudska stranka“ je zapustila dvorano, a tisti Italijani, ki so prvi dan javno izpovedali, da se glasovanja ne vdeležijo — glasovali so z obstrukcijo. Tako se je zgodilo, da je predlog z večino 8 glasov prodrl. Res da nimajo Nemci s tem še nikake zmage, ker k obtožbi trebalo bi dve tretjini glasov, toda bahajo se oblastno, da so vendar konečno prodrl, dasi so v baš enaki zadevi lansko pomlad in v jeseni pogoreli. Dne 27. aprila pričela se je debata o jezikovni uredbi, oziroma tirjatvi obstrukcije za odstranitev jezikovnih naredb in vpeljavo nemškega kot državnega jezika. Oglašeni je 54 govornikov, in skoraj gotovo je, da je to zadnja ponesrečena razprava letošnjega državnega zbora. Pričakovati je namreč burnih nastopov, ki bodo najbrže vladi pokazali, da je vsako nadaljevanje brezuspešno. Vstavljen se bo zbok tega skoraj gotovo državni zbor, da bodo avstrijski narodi vsaj v slavnostnem letu navidezno mirni in zadovoljni, po preteku jubilarnega leta pa se lahko boj zopet nadaljuje. Poslanci „Slovanske krščanske narodne zveze“ predložili so nedavno nujni predlog v zadevi jezikovnega vprašanja, glasi se: „Visoka vlada se pozivlje, brez odloga predložiti predloge zakonov v izvršitev 19. člena drž. tem. zakonov z dne 21. decembra 1867 v ustavno obravnavo“.

(Načelnikom „Slov. kršč. nar. zveze“) izvoljen je mesto izstopivšega poslanca dr. Šušteršiča poslanec Povše.

(Parlamentarni dvoboji.) Zadnje surovosti v državnem zboru porodile so dva dvoboja, in sicer je napovedal poslancu Peschki dvoboj sin praškega župana Podlipnyja, ker je ta užalil njegovega očeta v svojem strastnem govoru v drž. zboru. Celjskega poslanca dr. Pommerja pa je pozval na krvavi ples poslanec častnik Udržal, ker se je ta profesor osmelil med govorom zadnjega zaklicati: „Častnik, ki laže!“

(Deželni glavar za Gornjeavstrijsko) postal je poslanec dr. Ebenhoch — znani vodja gornjeavstrijskih drž. poslancev.

(V Pragi) dogodili so se zadnje dni vsled novega izzivanja postopajočih nemških buršev spopadi na ulicah. Seveda ni bilo druge nevarščine, nego, da so ti mladiči skupili par klofut — nemški poslanci pa pridobili zopet gradiva, da pletejo in raztezajo iz tega dolge romane roparjev in ubijalcev za potrpežljivi državni zbor.

(Dan žalosti za Hrvate.) Jutri 30. aprila spominja se vesoljna Hrvatska z mašami zadušnicami po vseh večjih cerkvah svojih narodnih mučnikov bana Zrinskega in grofa Frankopana-Modruškega, koja sta padla ta dan leta 1671 kot krvavi žrtvi tedanje dunajske vlade, a to le za svoje grehe, ker sta ljubila svojo hrvatsko domovino, hoteč ji priboriti samostanost za narodni razvoj. Slava spominu narodnih junakov!

(Ogrska vlada) izdala je nedavno z avstrijsko zajedno nagodbene predloge, ki pa so na prvi pregled tako krivične za našo državno polovico, da si niti ogrska zbornica ni upala istih vzprejeti, ker pač vidi, da takega nasilja nikdo v Avstriji ne pripozna, temveč bi bila le javna blamaža za ogrsko zbornico, ako še hoče biti ista na glasu razsodnežev.

Ogled po širnem svetu.

(Črnagora) je med balkanskimi državicami edina, koji mogočna Rusija veliko zaupa. Preverjena o junaštvu in verni udanosti črnogorskih sokolov napram materinski Rusiji, poverila je Rusija Črnogorcem nekako častno predstražo na slovanskem Balkanu. Tudi zadnje darilo več tisoč pušk in patron imelo je zraven znaka prisrčnosti tajno operacijo v oboroževanju. Nikakor se noče Rusiji dopasti, da govorijo nekateri evropski vladarji o Bosni in Hercegovini kakor o kakšnem občinskem pašniku, katere deželice je slobodno ponujati komur si bodi; sosebno ravnodušnost nemškega cesarja je osupnila, ki je oblastno predlagal, naj se ti deželice poklonita našemu avstrijskemu cesarju za jubilarni dar. Tak dar bil bi Nemčiji seveda jako po ceni, a čudi se Rusija, da se njo tako prezira pri odločevanju, ki ima vendar nekako vrhovno nadzorstvo čez celi Balkan. Ker pa ji ni možno vedno na straži biti, postavila je, kakor se vidi, mesto sebe zanesljivo ji Črnogoro.

(Sedemdesetletnico življenja) obhajal je dne 23. t. m. v Draždanih saksonski kralj Albert. Slavnosti vdeležili so se vsi vladarji pruskih zveznih držav, med ostalimi evropskimi vladarji tudi naš cesar.

(Špansko-ameriška vojna) dasi že napovedana, je še vedno bolj na papirju. Pač so odplule španske čete, a ne ve se prav, kje so, kam veslajo. Vse vojno sovraštvo koncentrira se v tem, da grabijo nalašč zato izposlane ladije nasprotne trgovske, kar zovejo v vojnem času korzarstvo. Amerika pričela je na nekajih obalnih otoka blokado, a to ne samo na Kubi, nego tudi na Havani in Portoriko. Dasi so ti otoki bili dokaj dobro preskrbljeni z živili, pričakovati je vendar v najkrajšem času močno draginjo, ako ne celo lakoto. Amerika noče popreje odločne vojne akcije, dokler nima oboroženih vsaj 100.000 mož. Dobrovoljcev pa se le malo oglašja, ker se je razvedelo, da baš v sedajnem času nastopi na imenovanih otokih običajna mrzlica, ki je ugonobila skoraj polovico španske vojne. Sedajna poročila o tej vojski so zelo enolična in nezanesljiva, kar se danes poroča, se jutri prekličje.

Dopisi.

Izza Sv. Ane nad Teharji. Dolgo Vam nisem nič pisal, je-li, g. urednik? Pa ne zamerite, imel sem ravno 19 vzrokov zato. Ne bojte se, ne bom vseh razložil; samo jeden bodi povedan: obljubil sem Vam — obljubiti in pa storiti je pa preveč, kakor se pravi. Zato nisem tako dolgo storil, kar sem zadnjič obečal.

Kako bi se smejali, g. urednik, če bi bili te dni tu pri meni v puščavini in gledali, kako so me iskali, kje in kdo da sem. Zlasti Mavhar in Janezek in Klopotec in Kološek — to je tisti, ki se je priverjal, da ne pojde k volitvi; pa se je siromak zmotil in je vendar prišel; čudno, da se še toliko ni zmotil, da bi bil Slovence volil. — Zlasti ti so kleli okolo moje kolibe in me iskali, pa ne vem, ali je bilo „zacoprano“ ali kaj, da me niso našli. Zakaj pa niso Tinčka, ki tako vrlo zna metati vile v naše poštenjake, ali pa rajnega podžupana ali nadžupana vprašali, ki so bili vendar pri meni?! Ti bi jim bili gotovo povedali, kje in kdo da sem, da ne bi drugim prtili mojih grehov.

O nemškorskem volilnem shodu Vam samo toliko rečem, da se jih je sešlo ravno komaj dovolj za jedno mlatvo; zato so se pa držali kisló, kakor bi koprive grizli in gnojnico pili, prav žalostno jih je bilo gledati, ko sem slonel tiho v kotu pri Kuštru zaviti v svojo raševino. Zato sem jo tudi hitro odkuril, če prav so me tolažili: „nas bo pa jutri pri volitvi temveč“. Odpihal sem jo domov, da bi se dobro prespal, in mislil sem si: bolje bo, bolje, če jo s Slovenci potegnesh jutri.

Komaj pa ležem v posteljo, kar me prestraši močen: bum — bum — bum. „Kaj je pa to?“ ugibljem sam v sebi. Zakaj je pa tak bum — bum doli v Štorah? Ali so Turki pridrli ali pa morebiti mokračji „šturmajo“ že fabriko in „kaso“, da bi delili?“ Ne bodi len, uberem jo kar doli v Štore. Primuzam se skrivaj v tvornico. Ravno prav sem prišel. „Jutri ob sedmih“, slišim, kako zapoveduje neki „vofoer“ g. derehtarja, „jutri ob sedmih morate se zbrati na Teharjih pred občino, da boste volili — koga, to že tak veste: čega kruh ješ, temu moraš služiti. — Če ne — saj veste, kako se je zadnjič tistim delavcem godilo, ki niso hoteli voliti vseh naših. Torej pametno, delavci!“

„Ubogi delavci!“ zamrmram sam v sebi, „pravi sužni ste res. Še voliti ne smete, kakor vam velevala razum in vest! Da bi jih zgaga podrla, te zatirače! In hitro, da ne bi me zapazili in kakor „špijona“ prijeli, popiham jo ven in dalje proti bum — bumkanju. „Kaj pa je, da tako bumkate bum — bum nocoj tukaj?“ prašujem že zdaleč, ker me je bilo malo strah preblizu priti temu nevarnemu pokanju, da ne bi se mi morebiti kaj brada zasmodila. „Ali so šli vaša gospoda zvečer na lov, pa vi zajce in srne podite z ležišča, da bi kaj ujeli, ker se jim včasih tako slaba godi, da jih gre po deset in še več lovit, pa ulové komaj par kocin zajčje dlake?“ „Ti ščuka ti“, odgovori mi jeden mokrač-streljavec dobrovoljno, ker je mislil, da bom z njimi

glasoval, ko sem bil na njih shodu. „Ali ne veš, da bomo jutri zmagali?“ „Ti sraka v gatah ti“, začudim se tiho; „torej tako trdno upajo zmagati, da že nocoj naprej na zmago streljajo! Ti pa upajo zoper upanje, kakor je oča Abraham zoper vero veroval.“

Ker sem bil pa že blizu, hotel sem se malo oglasiti pri prijatelju g. Lenteku. Pogledam skozi okno, če ni morda notri kak demokrač, ki me prav neradi gledajo, kakor sploh vsakršne menihe. Pa kaj slišim! Jeden njegov sinček, tisti, ki je bolj razumen, pregovarja očeta Lenteka, da naj bodo pametni in se ne vtičejo v volitve, ko je itak vse zastoj. „Kaj boš ti, žabica, čvekal!“ zaderó se g. Lentek nanj, skočijo nanj in začne se ravs in kavs po klopeh in tleh, da me je kar groza spreletela in sem jo nagloma mahnil nazaj domov in spat.

Ali bi kaj povedal, kašo smo volili? Kako se je g. vladni komisar zadiral v naše može korenjake, da bi jih ostrašil? Kako je on sam s tem kričanjem najbolj agitiral za nemškutarje, kakor mu jo je nekdo naših dovolj slično zabrusil v zobe. Prav srbelo me je, da bi bil vstal in predlagal: „Veste kaj, dajmo temu gospodu, ki se vede kakor prejšnje čase krut graščak proti svojim ubogim tlačanom — dajmo mu tiste goldinarčke, ki jih danes tukaj „zasluži“, pa naj gre spet lepo svojo pot nazaj. Mi brez njega prav lahko živimo in volimo“. Pa puščavniku se ne spodobi, da bi bil prekoražen, zato sem kar molčal in gledal, kako se je glasovalo: Naši možje kakor krepki korenjaki, nasprotniki pa boječe in sramujoče, kakor bi po krivem prisegali. Videlo se jim je, kako večinoma volijo samo prisiljeni zoper nas, kako glasujejo zoper razum in vest. Šalnik, Mavhar in Dolišek so bili seveda nemškorkči. Tudi Janezek! „Oj Janezek, Janezek, Janešek ti, kako se zato ti v brk smeja je vsi!“ Sploh si bom pa o priliki, če bo treba, vse te možičke in pa še Abrahama prav posebe privoščil: zažgal jim bom pipico takega tobačka, da ne vem, če jim bo dišalo. In pa Jurčku Klop-klop tudi. On se je veril, da ne pride volit, ampak da bode „odrajžal“; pa menjal je svoje sklepe še hitreje kot aprilsko vreme. O njem mi je zapel sinoči pod okencem neki pastirček prav lahkoživo:

O Jurček, nemčurček!
Kak s' mogel tak strašno zait'?
Na Mažarsko s' hodil,
Pa, čudno! pribrodil
Mokrače volit.

Ko pride pa vrsta na mene, vzamem možko iz žepa listek — rumen: nemčurski. Kako so se jim zasvetile oči, nemškutarjem: „tudi puščavnik bo z nami: rumen listek — naš listek!“ Pa začnem brati z nemškorskega lista — naše kandidate jednega za drugim. Kako so se spogledali, kako se opekli! Siromački! Saj bi bil rad volil z njimi srčno rad — če bi bili oni volili slovensko.

Prebrisano jo je pa skuhal muhasti Herodež. O prvem klicanji ni hotel voliti. O drugem klicanji je pa že razvidel, da smo mi že davno zmagali, pa je mislil: zakaj bi šel s sramoto domov, rajši volim z večino, pa bom z njo zmagoslavje slavil — in volil je naše. Ta pa ima za ušesom, ta, je-li? Kje ste bili pa vrli Trnoveljci, razen jednega, ki je prišel, in je res prava slovenska korenina.

Še nekaj veselega: V Štorah ni nič več socialnih demokratov. Tisti, ki so dosedaj bili mokračji, so tako strastno delovali in agitrali za kapitaliste zoper naše delavsko ljudstvo, da so postali v tem volilnem boju z dušo in telesom polnokrvni kapitalisti. Samo če imajo dovolj kapitala — v žepi namreč, v glavi vem, da ne.

Prtožili so se pobiti nasprotniki in sicer samo zaradi jednega glasu v tretjem razredu, v katerem jih imamo še mi tudi brez tistega skoraj trikrat več nego oni. Oj ti neumna otročarija, kako otročja si. Mi še lahko brez teže pridobimo kakih dvajset glasov, ali morete pridobiti vi samo še dva? Seveda je zastoj misliti, da bi se volitve zaradi treh malomiselnih podpisanih sirotkov ovrgele, pa čudno, res čudno se mi zdi, da bi bili nemčurčki tako močno radi še jedenkrat tepeni. Mnogo rajše pač na lavorjih spi in zmago slavi vaš puščavnik od Sv. Ane.

Iz Savinjske doline. Dandanes je na vada, oziroma šega, da ima že skoraj vsak kraj, že skoraj vsaka vas „dopisnice razglednice“.

Seveda tudi naša Savinjska dolina v tem oziru noče zaostati za drugimi pokrajinami.

Na svojem potovanju sem si nakupil nekaj takih dopisnic raznih krajev naše Savinjske doline in dovolite, gospod urednik, da o teh spregovorim tukaj javno nekoliko besedic in to posebno v narodnem smislu.

Bil sem v Logarjevi dolini, tam sem dobil dopisnice z nemškim naslovom. V Solčavi prodaja lepe razglednice s slovensko nemškim napisom gostalničar Šturm.

Pojdimo naprej v Luče. Pesnik Aškerc je tamkaj napisal v spominsko knjigo sledeči vrstici:

„Naj se svet še tako suče,
Slovenske ostale bodo Luče.“

Da Luče so in bodo še slovenske, če tudi trgovec Bratanič prodaja le dopisnice s samo nemškimi besedami.

Hajdimo naprej na Ljubno. Pri trgovcu Petku dobiš razglednice s slovenskim ali pa če hočeš tudi z nemškim napisom.

Pri Sv. Frančišku nimajo razglednic. V Gornjemgradu prodaja trgovec Šarb samonemške, a trgovec Božič je založil okusno izdelane samoslovenske razglednice.

V Novištifti, na Rečici, v Nazarjih, v Šmartinu nisem dobil nikakih razglednic. V Mozirju imajo samonemške in samoslovenske pri trgovcu Tribuču.

V Braslovčah imajo bojda tudi take dopisnice ali žal nisem mogel zvedeti doslej v kakem jeziku so. Na Gomilskem jih nimajo, a v Št. Juriju je podjetni trgovec Krašovic založil samoslovenske.

Na Vranskem dobiš pa že take dopisnice razglednice, na katerih se blesti „Gruss aus Franz“ v edino zveličavni nemščini. Dva, drugače sicer narodna trgovca Oset in Lavrič, prodajata le take razglednice in pohlevni Vrančani se zadovoljijo tudi s samonemškimi dopisnicami.

Na Polzeli in v Žalcu dobil sem lepe samoslovenske razglednice.

Vprašajmo se, zakaj imajo v Lučah, na Vranskem in drugod razglednice le v nemškem jeziku. Ali ni to sramotno nam Slovincem. Res je, da smo Slovenci pohlevne ovčice, da z nami že skoro vsak tujec lahko pometa — toda čas bi vendar že bil, da se osvobodimo spon, ki nas težé. A najpoprej moramo sebe in svoj jezik oziroma svoj dom sami spoštovati, ako hočemo isto spoštovanje imeti pri tujcih.

Več narodnega ponosa nam je treba! Izgovori, da tujci posebno turisti in letoviščniki, ki prihajajo v našo krasno dolino, hočejo imeti le nemške razglednice, je popolnoma ničev.

Ako nemških ne dobijo, bodo pa slovenske kupovali.

Narodna dolžnost vsakega Slovenca pa je, delovati na to, da se ne bodo nikjer na Slovenskem prodajale razgledne dopisnice s samo nemškimi besedami, temveč ako le mogoče naj bodo iste popolno slovenske. Bodimo radikalni tudi v tem oziru. Proč z polovičarstvom, živela narodna radikalnost!

Iz Kozjega. (Naša pošta). Dan za dnevom se čujejo raznovrstne pritožbe o žalostnih poštinih razmerah na Slov. Štajerskem. Vendar mislim, da pri nas v Kozjem so take pritožbe najbolj opravilene. Lastnica naše pošte je gospa Dvornikova, udova po vrljem narodnjaku Fran Dvorniku, poštne posle pa izvršuje kot opravilateljica neka „sitna“ Potočnik, zagrizena nemčurka, dasi rojena Slovenka. Ni sicer vredna, da se črnilo porablja zaradi nje, toda pritožbe zoper njo prihajajo vedno v večjem številu, zato hočem vsaj nekaj podatkov o njenem ravnanju in delovanju ponuditi slovenskemu svetu. Ako jo nagovoriš slovenski, odgovori ti nemški — ali pa nič. — Mnogokrat se ji ne ljubi preiskati pisem ter na kratko zavrne kmeta: ni nič! To se pa zgodi zlasti takrat, ako ima (in to je vsak dan) kak visoki obisk od znanega davkarskega pristava. Hvala Bogu, ga je že veter odnesel proti severu. Nekega dne je zahteval nek mož slovenski časnik: „ist niks!“ On trdi, da mora biti, potem se je vendar potrudila, da je šla iskat; in glejte „veselja“, našla ga je na njegovo ime!

Lansko leto se je zdravil neki kmet, ki je le 10 minut oddaljen od trga, v krapinskih toplicah. Naročil je poprej ženi, naj mu pošlje voz ob določenem dnevu, upajoč ozdraviti do tistega časa. Ko kmet vidi, da še njegovo zdravje ni dosti trdno, je primoran še par tednov ostati v toplicah. Da bi pa naročen voz ne prišel zastoj, brzojavi ženi v Kozje, naj ne pošilja voza ob določenem času. Brzojav pride srečno na kozjansko pošto in ostane tu tri dni! Čez tri dni pride žena vprašat na pošto, ni li kakega pisma od moža zanjo. „Ja“ odgovori opravilateljica, „en telegram, mate“. Žena ga prebere ter vidi, da je že prepozno, ker je že poslala v Krapino voz, ki je seveda šel prazen nazaj. Trdosrčna ženska ni hotela poslati brzojava na dom, ki je le 10 minut od Kozjega; ni hotela niti glasú poslati ubogi ženi, akoravno je vsaki dan kdo izmed sosedov na pošti. Res, da ni bila potnina naprej plačana, vendar bi jo žena plačala. Britka je ta! — Pogosto se zgodi, da stranki kar pred nosom vrata zapre, ali pa obesi tablico na vrata: „expedition“. Nedavno pošlje neka gospa svojo služkinjo na pošto. Prišedši tja, obesi na vrata „expedit“, češ, sedaj ne sprejema in ne oddaja ničesar več. Dekla se vrne, a ogledavši se nazaj, zapazi graščinskega oskrbnika iti na pošto. Temu pa je bil prost uhod dekli ne. Leta si misli, če oskrbnik sme na pošto, zakaj bi jaz ne? Gre nazaj na pošto, hoče skozi vrata, ki so pa bila zaklenjena. Zdajci se prikaže pri vratih zaraščena glava, „hauptmana“ kozjanskih nemškutarjev, ter kazoč na tablico reče: Kaj ne vidiš „expedition“? Eaako se je godilo sodniškemu slugi oni dan. Pred nosom mu vrata zapre, ter pravi, da uradni čas je že minil in da pošte, ki se je zaradi velikega prometa o Veliki noči zakasnila, ne razpošlje. Sluga se vrne. Sodnik mu zapove, naj še enkrat gre na pošto ter reče: „Ako mu ne izroči takoj uradnih sodniških pisem, se brž brzojavno pritoži“. To je pomagalo! Čudna ženska! Popoldanska pošta prihaja v Kozje ob peti uri. O Veliki noči pa imajo vlaki zamudo in tako tudi naša pošta. In če pošta pride o takem času ob šestih ali po šestih — dotlej namreč traja uradni čas — potem pa slavna gospica kar no benega pisma ne razpošlje. — Po nedeljah popoldne se pošta odpira ob treh. Kakor hitro odbije tri — in naša ura je navadno kasneja od poštne — prihiti ono nedeljo neki kmetič na pošto, da brzojavi v Vojnik. Ker pa najde poštna vrata zaprta in se mu je mudilo, gre skozi vežina vrata v poštni urad, kakor hodi slavna gospica in njeni obiskovalci. Leta je že bila v uradu in ugledavši kmeta zadere se nad njim: „Tukaj se ne hodi noter!“ Kmet se opravičuje, a nič ne pomaga, prisili ga venkaj in zdaj še le odpre vrata, koder hodijo stranke in kmet je moral skozi té vstopiti v urad, dasiravno je že bil notri. Ali ni to prevelika oholost? Kod pa zahaja oskrbnik, ki je prepogosto na pošti? Kod pa je hodil slavni Špilvogel sleherni dan po večkrat in to skozi več let — v veliko pohujšanje ljudstva! Tako se godi v uradu, kjer ohola ženska gospodari, kateri bolje sodi kuharica in burklje, kot pero in svinčnik. Nedavno sem dobil brzojav od gosp. A. Kuharja, katerega bi skoro ne bil raztolmačil; njeno izvrstno praskanje! Taka ženska naj gre v kuhinjo, ne pa v urad. Takih in enakih slučajev kar mrgoli! Treba jih bo nabrati in poslati na poštno ravnateljstvo. Le eno vprašanje si še dovoljujemo: Kako dolgo še misli gospa Dvornikova obdržati tako ekspeditorico? Ako se razmere takoj ne izpremene, brž se pritožimo, in škodo bi utegnili imeti le gospa Dvornikova, kar bi srčno obžalovali, ker je občespoštovana gospa.

Ob enem me tudi vzdrami „jari“ veteriniški občinski odbor, ki se tako krepko navdušuje za nemškega „Mihelja“ in za zgubano starko „Germanijo“. Na Veterniku ni niti jednega Nemca, a občina uraduje nemški! Ali mi slite, da si je že naš slavni župan oskrbel slovenski uradni pečat? Še dvojezičnega ne! Ako se to ne bode kmalo storilo, bodemo ga v „Domovini“ dobro okrcali, posebno pa še tistega „teučpohrusten“ Jurja, ki ima „ferbolterja“ za Boga in je svoj jeziček nekaj brusil zoper družbo sv. Mohorja.

Narodno-gospodarske novice.

(Polysulf.) Kaj pa je to? povpraša vsakdo, kdor čita to besedo! Polysulfia je najnovejša iznajdba v blagor vsem! Polysulfia je sredstvo, s katerim se vse umazano blago, bodisi volneno, platneno ali bombaževina najhitreje, brez vsake nevarnosti ali škode — najbolje in najlepše osnaži. Rabi se ne samo v tovarnah pri izdelovanju papirja, usnja, olja, železa itd. ampak tudi v obrtniji in posebno pa v gospodarstvu. Volnina, bombaževina in platno perejo in čistijo se s polysulfinom tako uspešno, v tako kratkem času in toliko cenó, da se dosedanja sredstva kakor milo, soda, lug itd. lahko popolnoma opustijo. Strokovnjaki so se izrekli, da je polysulfia iznajdba, vsled katere se bo marsikateri nepotrebn izdatek, bodisi pri gospodarstvu (za preveč kurjave, mila, dnin za perico, za sodo, lug itd.), bodisi v tovarnah in obrtnih delavnicah lahko prihranil. Ker so poskusi in skušnje že očitno pokazale, da je polysulfia resnično vspehapolno in tedaj zelo priporočljivo sredstvo za navedene namene, priporočamo to našim častitim čitateljem ter jih opozarjamo na insercijo.

Koledar.

Petek (29.) Peter, m. — Sobota (30.) Katarina Sijen. — Veliki traven ali maj. — Nedelja (1.) 3. pove-likončna, Filip in Jakob, apost. — Ponedeljek (2.) Atanazij, škof. — Torek (3.) Najdba sv. Križa. — Sreda (4.) Florijan, m. — Četrtek (5.) Pij V., papež.

Sejmi.

Dne 30. aprila v Poličanah (za svinje) in v Brežicah (za svinje). Dne 2. maja v Mariboru (tudi za konje), v Celju, Luki, Šmarinah, Ljubnem, Lipnici, Vržeju, pri Sv. Treh kraljih v Slov. gor., pri Sv. Barbari v Haložah, na Hajdinju, pri Sv. Filipu v Veračah, Velenju, Trbovljah in na Muti. Dne 3. maja pri Sv. Križu na Murskem polju, v Selnici ob Dravi, na Ptujski gori in v Radgoni. Dne 4. maja v Št. Juriju ob juž. žel., v Gornjem gradu, Lučanah, Slov. Bistrici, Stradnu, Imenem (za svinje) in na Vidmu. Dne 5. maja na Bregu pri Ptujju (za svinje). Dne 6. maja na Spod. Polskavi (za svinje) in pri Sv. Petru blizu Cmureka.

Loterijske številke.

Trst dne 23. aprila 1898: 79, 22 90, 62, 84
Linc " " " " 57, 4 86, 29, 90

Listnica uredništva.

Argusovo olo. Dotični rokopi se je začetni, ker stavec ni gledal na drugi del. Prosimo dopolnila.

Alojzij Vršič

trgovec v Ljutomeru

prodaja vse dele koles, (biciklov) kakor tudi vsa orodja za popraviljanje. „Kolesarji se na to opozarjajo!“ (131)

Poziv.

V Celju se namerava ustanoviti stalna narodna godba. Vsi boljši godci na trebilah in godalah, posebno taki ki so služili pri vojaški godbi, se pozivljajo, naj pridejo dne 8. maja t. l. ob 11. uri popoldau v čitalniške prostore „Narodnega doma“ k posvetovanju.

Izjava.

V št. 1. „Domovine“ od 7. januarja tega leta sem gospoda Faningerja v Celju dolžil, da me obrekuje, češ, da nimam garantiranih čebelnovoščenenih sveč, in ga radi tega zmerjal in žalil. Jaz izjavim, da sem to le storil, ker so me razni ljudje nalagali, sicer pa nisem imel nobe nega vzroka k mojemu postopanju.

V zadoščenje prekličem svojo tedajno izjavo in prosim gospoda Faningerja odpuščenja ter se zavežem, to izjavo v list „Domovina“ v 14. dneh na svoje troške objaviti.

Celje, dne 27. aprila 1898.

(135) 1

Ivan Gosar.

Razglas.

Na štajarski deželni kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradcu oddati je z začetkom šolskega leta 1898/9, t. j. počenši z 15. septembrom 1898 več deželnih brezplačnih mest.

Namen tej šoli je nadaljna izobrazba sinov štajarskih kmetovalcev za kmetijski poklic na podlagi naukov, koje so si pridobili v ljudski šoli.

Vsak gojenec prebiti ima v zavodu dve leti, z nedostatno učno podlago tri leta, dobiva tam stanovanje in obično hrano, ter se ima vdeleževati vsega poduka kakor tudi vsacega kmetijskega opravila.

Za obleko in za šolske priprave skrbeti ima vsak sam. Gojenci naj ne bodo pri vstopu v zavod manj nego 16 let stari, biti morajo telesno krepki in zdravi, neomadeževane nrvnosti, prinesiti morajo s saboj odpustnico iz ljudske šole, ter jim morajo biti znana navadna kmetijska dela. Prosilci za brezplačna mesta morajo najpozneje do 15. julija 1898 svoje prošnje osebno oddati ravnatelju ter pri njem podvreči se skušnji o predmetih ljudske šole. Prošnji ima biti priloženo: krstni list, domovnica, zdravstveno spričevalo in o stavljenih osebnih, spričevalo nrvnosti, šolsko spričevalo in potrdilo pristojne občine o stanju premoženja.

Gradec, dne 24. aprila 1898.

(133)

Štaj. dež. odbor.

Popolni vseh uradno potrjen!

Polysulfin

je najnovejša iznajdba za rabo pri pranju, beljenji in čiščenju v domačiji, obrtu in industriji. Snov — v obliki praška — obstoji iz žvepljenih spojin, ki se v vodi brez vsakega duha razpustijo ter nikakor ne škodujejo niti perilu niti rokam.

Najboljše čistilo za volneno blago.

Z uporabo tega sredstva prihrani se mnogo navadnega mila, časa, kurjave in drugega belila, zaradi tega se vsaki gospodinjji najtopleje priporoča, ker je za perilo najcenejša, izvrstna in brez vsake najmanjše škodljive primese sestavljena snov.

Dobi se v vseh trgovinah.

(99) 20 Glavni založnik

Jožef Matič v Celji.

Popolni vseh uradno potrjen!

Cena zavoju 15 kr.

Cena zavoju 15 kr.

Izjava.

Jaz Ivan Zabukošek stud. iur. sem dne 4. aprila t. l. voze se po Teharski cesti javno in glasno brez vsacega povoda g. Ivana Fon-a, c. kr. profesorja v Celju, svojega bivšega učitelja razžalil na neodgovorni način.

Zato pa prekličem slovesno tisto razžalilno izjavo in jo povsem obžalujem, tembolj ker nisem imel nikakega vzroka temu gospodu časti kratiti.

Ivan Zabukošek, stud. iur.
na Dunaju.

„Ivanova jama“

romantičen del širom znane Hude luknje pri Velenju ima gotovo neprecenljivo bodočnost, ker bo zgrajena v kratkem železnica prav do nje, a vodstvo železnice obljubilo je, da dovoli skoraj gotovo postajo v poletnem času prav pred vhomom v jama. Sedajni lastnik rad bi priskrbel že sedaj primeren razvitek, a ker je sam za večjo podjetnost slaboten in bolehav, išče sosesstnika, ki bi stalno bival v baraki pri jami, krčmaril in tuje sprejemal. — Oglasiti pa se zamore tudi kupec, ki ve dostojno ceniti bodočnost te štajarske Postojne

pri lastniku Janez Vivod

v Doliciu pri Velenju.

(132) 3-1

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno. — Imam tudi več 100 kg. finega belega kislega zelja na prodaj.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kurjetino.

(159) 52-40 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

PRISTEN

Cena zavoju 25 kr. (50 vinašev)

vsečina 500 gramov.

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

Hiša

s krčmo in trafiko, poleg je lep vrt in pristava, leži 10 minut od Celja ob okrajni cesti je za 3000 gld. takoj za prodati. — Več pove upravništvo „Domovine“ v Celji. (129) 3-2

Učenca

v trgovino z mešanim blagom,

ki je izpolnil 14. leto in je čest, vzprejme takoj

Ivan Tribuč

trgovec v Mozirji.

(134) 4-1

trgovina norimberško-galanterijskega in drobnega blaga

Peter Kostić v Celji**Dva učenca**

s primerno šolsko oliko, zdrava in krepka, poštenih starišev, sprejme takoj

Ivan Končan

(125) 3-2

trgovec v Š.Štanjci.

Godbeni poduk

in sicer v petju, na klavirju, goslih, čelu in flauti pripravljen je podavati

Ant. Munda

(123) 3-2 učitelj v Celji, Nova ulica št. 9.

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, živalske parasite in dr.

Zacherlin

deluje čudovito! Mori kakor nobeno

drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke, za to tudi po celem svetu kot jedino enake vrste slavno in priznano. Njegova znamenja so: 1. zapečateni steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Celje: Traun in Stiger, Alojzij Walland, Viktor Wegg, Milan Hočevar, Ferdinand Pellé, Josip Matič, Anton Ferjen, Friderik Jakovitsch, Fr. Hirschlawy, Karol Gela, lekarna, Fran Zanger, Fran Janesch, Anton Kolenc, M. Rauscher lekarna, Topoljak & Pečnik.
Dobrna: Jos. Sikošek
Baslovoče: Ant. Plaskan, Josip Pauer
Konjice: Jurij Mischay
Vojnik: Fr. Zotti
Hrastnik: Alojzija Bauerheim, Konsumno društvo, Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek, Janez Filipic
Sevnica: A. Fabiani, S. F. Schalk, Ludovik Smole, Zwenkel & Cmp.
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Laško: Andrej Eslacher
Planina: Lud. Schescherko, F. Wambrechtsteiner
Gornji grad: Jakob Božič
Poličane: Ferd. Ivanus, A. P. Krausdorfer, Anton Schwell, Leopold Vukič
Mozirje: Marija Suppanz
Pristova: And. Suppanz, Fran Matheis, Varlec & Umek
Žalec: Adalb. Globočnik
St. Juri: Fran Kartin, J. F. Schescherko
St. Lovrenc: Elija Turin
Smarje: Josip Wagner, Janez Lischnigg
St. Paul: Norbert Zanier
Trbovlje: Konsumno društvo, J. M. Krammer, Fran Pollak, Rob. Stenowitz, Janez Založnik
Ziblica: Ivan Novak
Videm: Anton Jaklin
Velenje: Karl Tischler

Celje, „Narodni dom“

MIROSLAV ZOR

tapetar in dekorater, zaloga pohištva.

Priporočam slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko zalogo različnega pohištva, kakor omare iz trdega in mehkega lesa, postelje, umivalnike, nočne omare, kredence, omare za knjige, različne jedilne, pisalne in salonske mize, veliko izbero stolov, podob in v to svrhu spadajoče galanterijske predmete. Priporočam tudi svojo veliko zalogo perja za blazine (Flaumen-Schleissfedern) in mojo veliko delalnico za žimnice od 12 gld. naprej, garniture od 100 gld. naprej, divane od 29 gld. naprej, otomane, posteljine uloge in vsa v tapetarsko in dekorativno obrt spadajoča dela, ter jamčim za dobro in trpežno izvršitev kakor tudi za dobro blago.

Z ozirom na to vabim slavno p. n. občinstvo v mnogobrojna naročila in bom vedno skrbel, da vsem željam točno in dobro ustrezem.

Z velespoštovanjem

Miroslav Zor.

Celje, „Narodni dom“.

1898.

Novosti za pomladansko dobo, največja izbira pri najnižjih cenah!

Zaloga narejenih oblek

za

gospe in gospodične.

Pomladanske jakete, vremenske plašče, vratnike, suknene in porhantne bluze, velika zaloga športnih lepotečnih srajc, empire-predpasnike v vsaki velikosti in kakovosti. Brokat-predpasnike, kakor suknene in drugačne itd. itd. priporoča

KAROL RÖSSNER

krojač ženskih oblek

Celje, Graška cesta št. 4.

Prevzamejo se naročila po merah po najnovejših žurnalih od priproste do najbolj elegantne naprave.

(91) 10

Južno-štajerska hranilnica v Celji.

Računski sklep za leto 1897.

Prejemki.

Denarni promet.

Izdatki.

	gld.	kr.	gld.	kr.		gld.	kr.	gld.	kr.
Račun blagajne: Stanje 31. decembra 1896			15321	14	Račun vlog: Vrnjene vloge			462377	07 ¹ / ₂
" vlog: Vložene hranilne vloge	74899	83	370835	93 ¹ / ₂	" vložnih obresti: Izplačila			3062	06
" hipotečnih posojil: Vračila	1911	33			" posojil: a) hipotečnih	49660	—		
" občinskih posojil: Vračila	70	—	76881	16	" b) občinskih	2500	—		
" posojil proti zastavi: Vračila					" c) proti zastavi	80	—	52240	—
" obresti od hipotečnih posojil	60453	51			" poštne hranilnice: Izdatki			53470	37
" " od občinskih posojil	1676	23			" naloženega denarja pri drugih zavodih: Izdatki:			25882	11
" " od posojil proti zastavi	29	49	62159	23	" vrednostnih listin: Izdatki			1559	42
" zamudnih obresti: Vplačila			2495	46 ¹ / ₂	" povrnjenih obresti: Izdatki			89	78
" poštne hranilnice: Vplačila			61385	86	" poštne: Izdatki			140	78
" naloženega denarja pri drugih zavodih:					" upravnih stroškov: Izdatki				
" a) glavnice	22533	97			" a) plače	2340	—		
" b) obresti	14	54	22648	51	" b) nagrade	985	—		
" vrednostnih listin:					" c) najemnina	800	—		
" a) glavnice	33301	70			" d) potovalni stroški upravnim od bornikom	203	20		
" b) obresti a) od l. 1896. gld. 888 87					" e) kurjava, svečava, inserati, časopisi, manipulacija in provizije pri poštni hranilnici ter druge pisarniške potrebe	558	09	4886	29
" b) " " 1897. " 2119 54	3008	41	36310	11	" inventarja: Izdatki			107	30
" poštne: Vplačila			136	64	" knjig in tiskovin: Izdatki			192	60
" knjig in tiskovin: Vplačila			201	—	" prehodnih zneskov: Izdatki			59347	85
" prehodnih zneskov: Vplačila			34058	25	" davka: Izdatki			5	16
					" blagajne: Gotovina 31. decembra 1897			19072	50 ¹ / ₂
					Skupaj			682433	30

Debet.

Račun dobička in zgube.

Credit.

	gld.	kr.	gld.	kr.		gld.	kr.	gld.	kr.
Račun obresti: Kapitalizovane obresti od hranilnih vlog	55252	17 ¹ / ₂			Račun obresti: Leta 1896 za leto 1897 plačane obresti	6858	23		
" Izplačane obresti od hran. vlog	3062	06			" Vplačane obresti od posojil	62159	23		
" Zaostale obresti od posojil l. 1896	25485	49			" Za leto 1897 zaostale obresti	30164	18		
" Zaostali kuponi od vrednostnih listin leta 1896	888	87			" Vplačane zamudne obresti	2495	46 ¹ / ₂		
" Predplačane obresti za l. 1898	6509	44	91198	03 ¹ / ₂	" Vzdignjene obresti od naloženega denarja	114	54		
" vrednostnih listin: Povrnjene obresti pri nakupu					" Nevzdignjene obresti od naloženega denarja	2457	27		
" poštne: Izdatki			89	78	" Nevzdignjene obresti pri pošt. hranilnici	26	43	104275	34 ¹ / ₂
" upravnih stroškov: Izdatki			140	78	" vrednostnih listin: Vzdignjeni kuponi leta 1896	888	87		
" inventarja: 10% odpis			4886	29	" Vzdignjeni kuponi leta 1897	2119	54		
" davka: Izdatki			59	62	" Vrednost kuponov 31. decembra 1897	618	45	3626	86
" posebne rezerve kurzne zgube: Zguba leta 1897			5	16	" poštne: Vplačila			136	64
" čistega dobička: Čisti dobiček za l. 1897			18	27	Skupaj			108038	84¹/₂
			11640	91					

Imetek.

Bilanca za leto 1897.

Dolg.

	gld.	kr.	gld.	kr.		gld.	kr.	gld.	kr.
Račun posojil			1314755	62	Račun hranilnih vlog			1409143	27 ¹ / ₂
" zaostalih obresti			30164	18	" predplačanih obresti			6509	44
" poštne hranilnice: a) glavnice	576	76			" prehodnih zneskov			20298	95
" b) obresti	26	43	603	19	" glavne rezerve			47553	85
" vrednostnih listin: a) glavnice	62895	45			" dobička in zgube: Čisti dobiček l. 1897			11640	91
" b) kuponi	618	45	63513	90					
" naloženega denarja: a) glavnice	63828	19							
" b) obresti	2457	27	66285	46					
" inventarja			536	61					
" knjig in tiskovin			214	96					
" blagajne: Gotovina 31. decembra 1897			19072	50 ¹ / ₂					
Skupaj			1495146	42¹/₂	Skupaj			1495146	42¹/₂

V Celji, dne 31. decembra 1897.

Dr. Josip Vrečko l. r.
pisarniški ravnatelj.

Dr. Juro Hrašovec l. r.
predsednik ravnateljstva.

Janko Vavken l. r.
tajnik.